

Tee Itse

VAIKEUSASTE:

Helppo hanke suureen muutokseen nähden. Tehtävä ei edellytä pitkää kokemusta, vaan vaatii vain ehkä hieman enemmän aikaa.

AJANKÄYTTÖ:

4–6 päivää + kuivumisajat

HINTA:

Noin 550 €

Kaari kruunaa kauniin sisäänkäynnin. Se on sahattu 45 mm paksusta palkista.

- Helppo päällyste
- Kevyet seinämät
- Kätevät kasvilaatikot

Helposti ja vaivatta tilaa pihalle

Muutamme kolkon pihanurkkauksen helpoin keinoin mukavaksi ja käytännölliseksi oleskelutilaksi.

Puutarhan tai pihan ilmeen muuttamiseen ei aina vaadita valtavaa urakkaa. Tältä pihalta löytyi huomaamattomaksi jäänyt viehättävä kulmaus, jonka nyt muutamme yllättävän pienin keinoin ja vähällä rahalla hyvin toimivaksi oleskelutilaksi.

Aloitamme perustan muokkaamisesta. Sen sijaan, että yrittäisimme istuttaa alueella nurmikon, jota on jatkuvasti hoidettava ja siistittävä tai työstäisimme

laatoituksen tarkasti oikaistuine sora-kerroksineen, valitsemme ehkä maailman helpoimman päällysteen: sepelin. Poistamme ruohikkoa pienen lapionpiston syvyyteen asti ja levitämme kerroksen sepeliä suodatinkankaan päälle.

Kukat laatikoihin

Tämän jälkeen on kukkien vuoro, sillä harmaa sepelipinta vaatii toki rinnalleen hieman kukkia ja yrttiruukkuja. Raken-

namme muutamia todella yksinkertaisia kasvilaatikoita, jotka voi helposti sovittaa paikoilleen sitten, kun kasvit on istutettu. Laatikot vuorataan muovilla ennen kuin ne täytetään, jotta multa ei siivilöidy laatikoista ulos ja päällysteelle.

Kulmaus aidataan kevyillä säleiköillä, jolloin tilasta syntyy rehevä ja mukava oleskelupaikka. Tolppaväleissä on yksinkertaiset kehikot, joihin on asennettu listoja puristukseen niin, että ne muodostavat kaaria.

WWW

Jos haluat itse rakentaa kulmauksen penkin, hae kotisivuiltamme ohjeet penkkiin, jossa on korkeat, säleiköksi rakennetut sivut. Muutamilla muutoksilla voit täyttää sivut kaartuvilla listoilla, kuten tässä. Hae www.teeitse.com: "puutarhapenkki".

Poista nurmiaines

1 Poista nurmiturve lapion avulla sopivan kokoisina mättäinä päällystettävältä alalta. Työhön ei tarvita suuria koneita ja kaivuusta selviää lapiolla, talikolla ja kottikärryllä parissa tunnissa.

2 Turvemättäät on helppo nostaa pois talikolla. Lapion mittainen pistosyvyys riittää, sillä sorakerroksesta ei tarvitse työstää paksua, eivätkä rikkaruohot pääse tunkeutumaan kuitukankaan läpi.

3 Ruohomättäät kuljetetaan pois kottikärryllä. Vaikka alue on pieni, siihen mahtuu paljon maa-ainesta. Jos sille ei ole käyttöä muualla, kannattaa järjestää aineksen kuljetus jäteasemalle jo ennen kuin aloittaa kaivuutyöt.

Pystytä tolpat

Kun kaivuutyöt on tehty, asennetaan säleikköjen tolpat. Sepelin ja kuitukan-
kaan vuoro tulee myöhemmin.

Tolppien kuopat on helpoin kaivaa maaporalla, ja jotta tolpat pysyisivät paikoillaan, ne valetaan kiinni kahteen betoniankkuriin. Näin ne seisovat vakaasti, vaikka kuopat olisivat liian vinoja maan tamppaamiseksi kovaksi.

Betoniankkurit rakennetaan kaatamalla soraa tai hiekkaa kuopan pohjalle ja hieman tolppien ympärille. Tämän jälkeen tolpan ympärille kaadetaan vähän betonia ja maata vuorotellen. Älä käytä liikaa betonia, jotta tolppien päätyjen ympärille ei jää vettä.

1 Kaiva tolppien kuopat maaporalla ja kapealla pistolapiolla. Mittaamiseen käytetään kolmea listaa. Niiden pituus vastaa tolppaväliä. Ne asetetaan maahan osoittamaan tolppien paikkoja. Kaiva kuopat roudattomaan (maaperän mukaan) syvyyteen.

2 Mittaa samaan tapaan säleikön pienen pyörästysosan paikka.

Tässä leveys on puolikas säleikköleveyttä, joten sahaamme kolme uutta listaa.

VINKKI: Voit käyttää myös säleikön kehikon pohjalistoja etäisyysmittana.

3 Vala tolpat (A) maahan kahdella betoniankkurilla. Laita kuoppaan hieman hiekkaa, upota tolppa, kaada hieman kuivabetonia (G) ja vettä. Täytä maalla ja vala seuraava ankkuri maan pinnan alapuolelle.

4 Varmista jatkuvasti, että tolppa (A) on täysin pystysuorassa. Betonin ei tarvitse olla läpikostea, sillä kiinteämpi betoni tukee tolppaa paremmin. Betoni imee lähiviikkojen ajan maasta kosteutta.

Betoni imee kovettumisen vaatiman kosteuden maasta. Älä kastele liikaa.

5 Tamppaa maa hyvin tolpan ympärille, kun olet täyttänyt kuopan maalla ja kuivabetonilla ja kostuttanut betonia kevyesti. Betoni ei saa jäädä juokse-
vaksi, sillä sen pitää imeä maasta kosteutta.

Levitä sepeli

Sepeli osoittautuu hankalaksi lapioitavaksi, ja juuri tämän ominaisuutensa vuoksi se soveltuu hyvin tähän tarkoitukseen: sepelikivet takertuvat tehokkaasti toisiinsa ja muodostavat nopeasti kiinteä pinnan, jonka päällä voi kävellä.

Älä upota lapiota sepelikasaan pystysuorassa asennossa vaan työnnä lapiota sepelin alle. Kun kaadat sepeliä kuoppaan, tasoi pinta haravalla.

Sepelin päälle levitetään suodatin-
kangas, jotta sepeli ei sekoitu maa-
ainekseen ja rikkaruohot pysyvät työstet-
tävältä alueelta tehokkaasti poissa.

1 Levitä kuitukangas (J), kun olet oikaissut maan pinnan. Varmista, että kuitukangas kattaa myös kaivualueen reunat, mieluummin liikaa kuin liian vähän.

Pieni määrä sepeliä pitää kuitukankaan paikallaan työskentelyn aikana.

2 Limitä seuraavia kuituvuotia 15 cm:n verran. Levitä hieman sepeliä kuitukankaan päälle asennusvaiheessa, jotta kuituvuodat eivät asennettaessa lennä tuulen mukana pois tai liiku paikaltaan.

Kaarisäleikkö ja sepelipäällyste

Säleikkö koostuu itsenäisistä kehi-koista ja kaarevista listoista. Kehikot kiinnitetään tolppien väliin.

TARVIKELUETTELO

Jokaista säleikköosiota varten

70 x 70 mm painekyllästettyjä tolppia:

- 2 tolppaa (A) á 260 cm (vain yksi tolppa lisää seuraavaa osiota varten)

20 x 45 mm listaa:

- 3 pystykehikkolistaa (B) á 175 cm
- 2 vaakakehikkolistaa (C) á 94 cm

20 x 95 mm lautaa:

- 1 päällyslauta (D), 94 cm

12 x 20 mm listaa (sahataan itse

20 x 45 mm:n listoista):

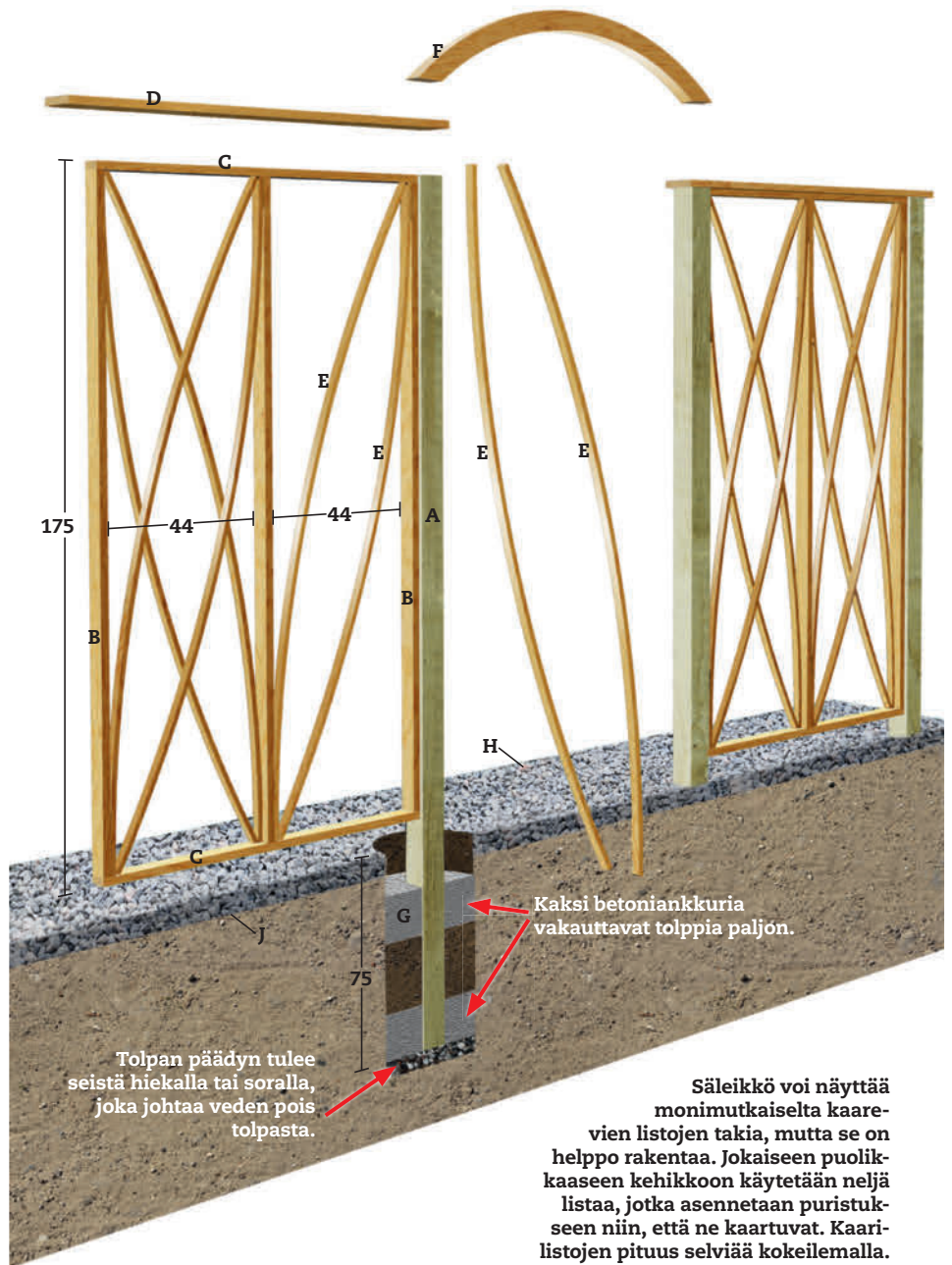
- 8 kaarevaa listaa (E) á 177,5 cm

45 x 245 mm palkkia:

- 1 yläkaari (F), 110 cm

Lisäksi:

- 1 säkki kuivabetonia (G) • 2 isoa säkkiä sepeliä (H) • Vahva kuitukangas • Ruostumattomia ruuveja: 4,5 x 50 mm, 5,0 x 60 mm ja 5,0 x 100 mm • Galvanoituja nautoja: 1,6 x 25 mm • Galvanoituja uppokantanautoja: 1,4 x 35 mm • Täysin peittävää puunsuoja-ainetta

Säleikkö voi näyttää monimutkaiselta kaarevien listojen takia, mutta se on helppo rakentaa. Jokaiseen puolikkaaseen kehikkoon käytetään neljä listaa, jotka asennetaan puristukseen niin, että ne kaartuvat. Kaarilistojen pituus selviää kokeilemalla.

3 Levitä kankaalle sepeliä (H). Vaikka kyseessä on pieni alue, sepeliä joutuu ajamaan monta kottikärryllistä.

4 Haravoi sora tasaiseksi kerrokseksi. Varmista, että soraa on vähintään 5 cm:n kerros kauttaaltaan. Sitä saisi mielellään olla hieman enemmänkin.

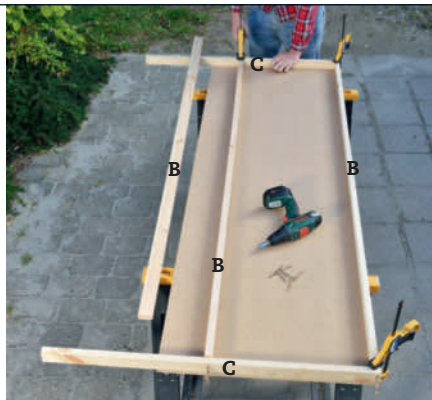
5 Leikkaa ylimääräinen kuitukangas pois taittoteräveitsellä, kun olet asentanut kaiken sepelin.

Säleikköjen kehikot

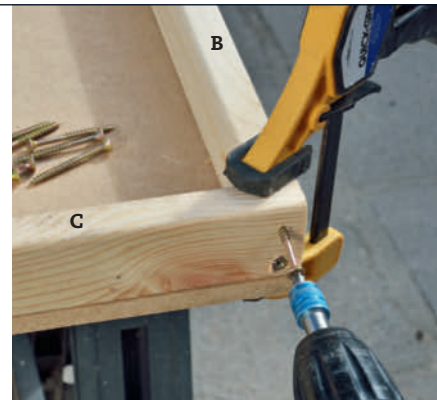
Tolppien väliin tulevat kehikot rakennetaan 20 x 45 mm:n listoista. Kehikko on jaettu kahteen kenttään, ja kumpaankin niistä puristetaan kiinni neljä hieman hennompaa 12 x 20 mm:n listaa niin, että ne taipuvat kaarelle.

Hennot listat on tehty sahaamalla 20 x 45 mm:n listat pituussuunnassa: yhdestä vankasta listasta tulee kolme kaarilistaa. Tehtävästä selviää nopeasti pöytäpyörösahalla. Voit sahauttaa listat myös puutaveraliikkeessä.

Kenttien täyttäminen kaarilistoilla ei vie kauan, ja tuloksena on kaunis ja ilmava säleikkö, jota pitkin köynnöskasvit voivat kiivetä.

1 Purista kehikon osat (B ja C) suorassa kulmassa yhteen levyn päälle. Näin voit hallita niitä paremmin, kun ruuvaat ne yhteen. Suorakulmaisuudesta on paljon etua, kun myöhemmin asennat kaarevia listoja puristukseen.

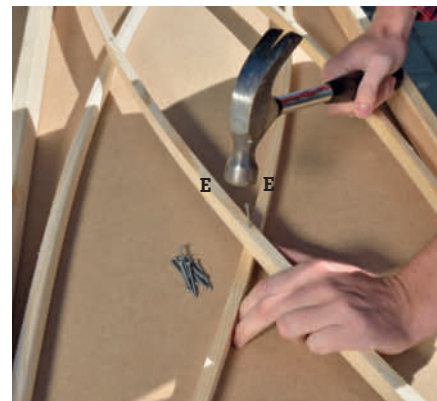
2 Kokoa kehikot ruuveilla vaaka-listojen (C) läpi kolmen pystylistan (B) pätyyn. Sijoita kaksi 4,5 x 50 mm:n ruuvia jokaiseen liitokseen. Kiinnitä listat samaan tasoon kiinnittämällä ne levyyn puristimilla ruuvauksen ajaksi.

3 Taivuta kaarilistat (E) kehikoihin. Purista kehikot ensin levyyn kiinni, jotta ne pysyvät hyvin paikoillaan. Kokeile parilla listalla, kuinka paljon niiden tulee kaartua ja pitääkö niitä lyhentää hieman. Lyhennä muut listat ensimmäisen mukaan.

4 Aseta kaarilistat (E) symmetrisesti, jotta kehikoihin kohdistuu painetta tasaisesti ja yhdenmukaisesti.

5 Kokoa kaarilistat (E) risteyskohdista 1,6 x 25 mm:n nautoilla. Esiporaa mielellään 1 mm:n poralla, jotta hennot listat eivät halkea. Näin voi käydä myös myöhemmin, jos naula on heikentänyt listaa.

TYÖKALUT

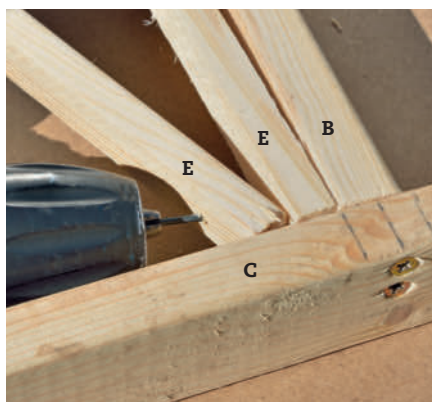

Liimapuristimista on paljon iloa, jos olet tottunut käyttämään niitä niin paljon kuin tässä työssä tehdään. Puristimet, jotka voi avata ja sulkea yhdellä kädellä takaavat hyvän tuloksen ja nopeuttavat työtä paljon.

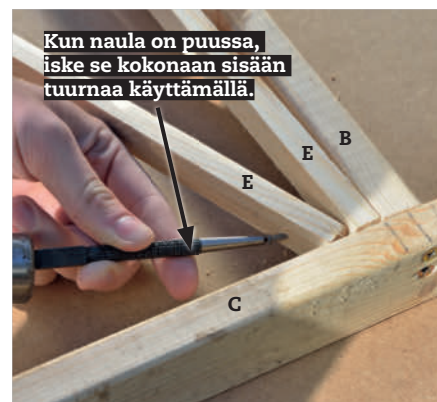
TARVIKKEET

Puunsuoja pidentää säleikön ikää suoja-ainetyypistä riippumatta. Täysin peittävä aine kestää pisimpään. Jos käytät puoliksi peittävää ainetta, käsittele puupinnat hieman useammin.

6 Esiporaa niihin kohtiin, joista kaarilistat (E) kiinnitetään kehikoihin uppokantanauiloilla. Poraa jälleen 1 mm:n poralla, vaikka porakoneelle ei nyt ole paljon tilaa.

7 Kiinnitä kaarilistat (E) kehikkoon 1,4 x 35 mm:n uppokantanauiloilla. Vasaralle ei ole paljon tilaa, joten tuurnasta on paljon apua. **VINKKI:** Purista kehikko jälleen levyyn kiinni, niin naulaus sujuu helpommin.

Pystytä säleikkö

1 Kiinnitä säleikköjen kehikot kaari-
neen tolppien (A) väliin kolmella
5 x 60 mm:n ruuvilla kummaltakin sivulta. Esi-
poraa 4 mm:n porolla. Kiinnitä kehikko ensin
puristimilla niin, että maan ja kehikon väliin
jää sopiva etäisyys ja kiinnitä toinen reuna.

2 Kiinnitä toinen reuna. Näin voit
oikaista kehikkoa, kunnes ylälista on
täysin vaaterissa. Kiinnitä sitten reuna.

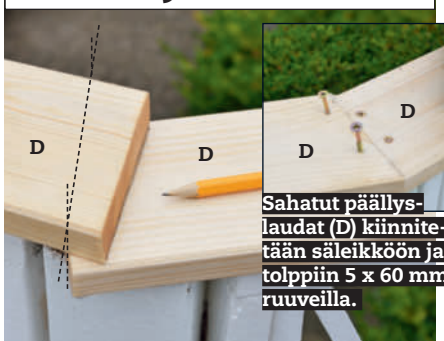

3 Sahaa tolpat (A) säleikköjen
yläreunan tasoon, kun kaikki
kehikot ovat paikoillaan. Mittaa korkeus
seuraaviin tolppiin, jotta kaikki säleiköt
sijoittuvat tarkasti samalle korkeudelle.

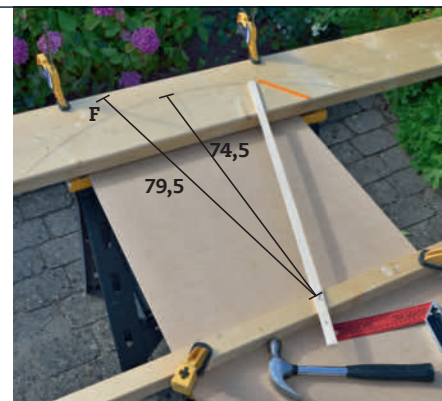
Kun valmiit kehikot sijoitetaan
tolppien väliin, säleikkö saa
nopeasti muotonsa.

Yläosa ja kaari

Sahatut päällyys-
laudat (D) kiinnite-
tään säleikköön ja
tolppiin 5 x 60 mm
ruuveilla.

1 Säleikön yläosa katetaan päällyys-
laudoilla (D). Laudat kootaan kulmissa
jiiriin eli sahataan viistoon, jotta niiden
päädyt eivät käänny ulospäin. Sahauslinjat
mitataan asettamalla laudat toistensa päälle
ja merkitsemällä reunojen risteyslinjat.

2 Sisäänkäynnin yläkaari (F)
piirretään 45 x 245 mm:n palkkiin.
Käytämme listaa harppina. Sisemmän
kaaren säde on 74,5 cm. Lukuun lisätään
5 cm siirtämättä harpin keskustaa
ja ulompi kaari piirretään.

3 Kaari (F) sahataan pistosahalla.
Tämän jälkeen kaari hiotaan, kunnes
sivut ovat siistit ja reunat pyristetään ke-
vyesti, jotta maali pitää paremmin. Käytä
nauha- tai epäkeskokihiomakonetta.

4 Kaari kiinnitetään kahden tolpan
(A) päälle 5 x 100 mm ruuveilla.
Molemmat tolpat, säleikön päällyslaudat ja
kaari maalataan pariin kertaan täysin peit-
täväällä puunsuojalla. Kestävyyttä voi lisätä
sivelemällä puuosat ensin pohjustusöljyllä.

Kasvilaatikot

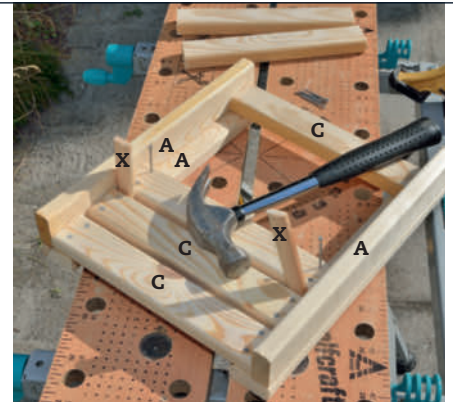
Kaksi erilaista kasvilaatikkoa rakennetaan täysin samaan tapaan. Kun olet nähnyt matalamman laatikon ohjeet, voit toistaa samat työvaiheet korkeamman laatikon rakentamisessa piirustusta ja tarvikelistaa seuraamalla.

Laatikot naulataan yhteen. Se sujuu nopeasti naulaimella. Käyttämämme 55 mm pitkät uppokantanaulat voi kiinnittää pienemmälläkin naulaimella.

Jos haluat mieluummin ruuvata osat yhteen, käytä 40 mm:n ruuveja. Hyvällä ruuvikoneella työ etenee vauhdilla. Käytämme jokaisessa kulmassa samaa listakokoa, vaikka jaloista tulee hieman leveämmät toiselta sivulta.

1 Kokoa kukkalaatikoiden kahdeksan jalkakappaletta (A) neljäksi jalaksi 1,8 x 35 mm:n uppokantanauiloilla. Listat naulataan yhteen reuna reunaan vasten.

2 Purista uudet jalat yhteen pareittain asettaen päätylistat (C) osien väliin. Käytä paria 1 cm paksua välikettä (X) ja aloita ylhäältä päin. Kiinnitä listat 1,8 x 35 mm:n uppokantanauiloilla jalkakappaleisiin (A), jotka ovat osittain irti.

4 Käännä laatikko ja naulaa loppu sivuverhoilu (B) kiinni toisen sivun pätyyn.

5 Naulaa kaksi tukilistaa (E) sisäpuolelle kummankin sivun alimmaisiksi. Pohjaa kantavat kaksi 20 x 20 mm:n listaa myötäilevät sivujen alareunaa.

6 Naulaa 9 pohjalautaa (D) kiinni tukilistojen (E) päälle. Sijoita laudat tasaisesti niin, että etäisyydet ovat suurin piirtein yhtenevät.

TARVIKELUETTELO

Matala istutuslaatikko

20 x 45 mm listaa:

- 8 jalkakappaletta (A) á 40 cm
- 12 sivuverhoilulistaa (B) á 76 cm
- 12 päätyverhoilulistaa (C) á 25 cm

20 x 95 mm lautaa:

- 9 pohjalautaa (D) á 25 cm

20 x 20 mm listaa:

- 2 tukilistaa (E) á 72 cm

Lisäksi:

- 1,8 x 40 mm nauvoja • 1,8 x 35 mm uppokantanauvoja • Täysin peittävää puunsuojaa • Vuorausmuovia • Sinkilöitä

Korkea istutuslaatikko

20 x 95 mm lautaa:

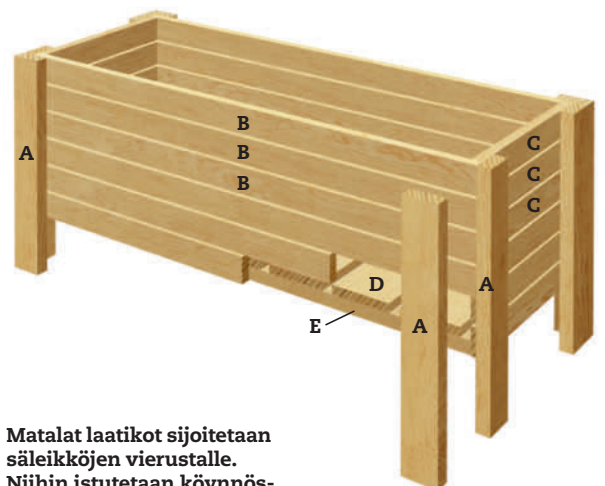
- 8 jalkakappaletta (F) á 70 cm
- 6 sivuverhoilulautaa (G) á 76 cm
- 12 päätyverhoilu- ja pohjalautaa (H) á 72 cm

20 x 20 mm listaa:

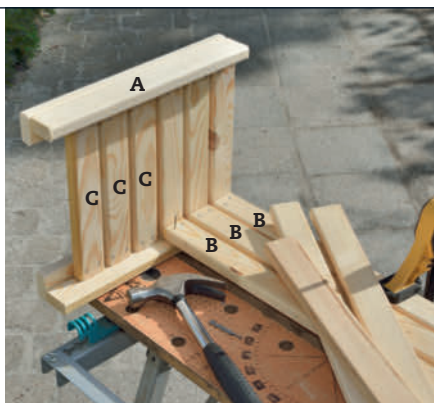
- 2 tukilistaa (J) á 72 cm

Lisäksi:

- 2,5 x 55 mm uppokantanauvoja • 4 x 40 mm ruuveja • Täysin peittävää puunsuojaa • Vuorausmuovia • Sinkilöitä

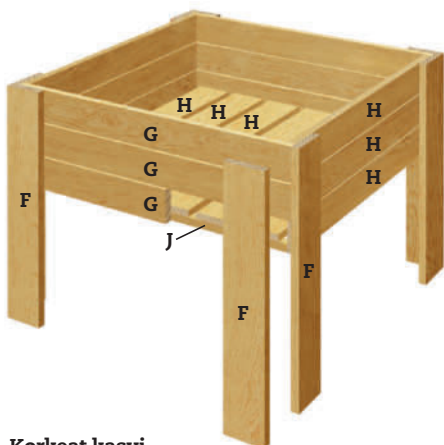
Matalat laatikot sijoitetaan säleikköjen vierustalle. Niihin istutetaan köynnöskasveja ja kukkivia perennoja, jotka kiipeävät säleikön kauniita kaaria pitkin.

3 Kiinnitä pitkän sivun verhoilu (B) päätyjen väliin 1,8 x 35 mm uppo-kantanauloilla. Voit käyttää jälleen 1 cm paksuja välikkeitä (X), mutta yläreunaa on oikeastaan paras pidellä päätylistoilla (C).

7 Vuoraa kasvilaatikoiden sisäpuoli vahvalla muovilla. Kiinnitä se laatikoiden sivuihin sinkilöillä. Pistele muoviin muutamia reikiä tasaisin välein pohjalaautojen väliin. Näin ylimääräinen vesi valuu laatikoista pois.

Korkeat kasvi-laatikot sijoitetaan kesemmälle. Niihin istutetaan kukkia ja yrttejä.

Matalat, kapealistaiset laatikot asetetaan säleikön vierustalle, korkeat, leveälistaiset laatikot ylemmäksi hyvälle työskentely-korkeudelle. Niissä on yrttejä.